

HOSSU-LONGIN, FRANCISC

n. 2 octombrie 1847, Zam, jud. Hunedoara

d. 12 februarie 1935, Băsești (azi jud. Maramureș)

Tatăl său a fost Mihai Lupu Hossu, funcționar, căsătorit cu Luiza (n. Pandak). Școala elementară o face în Deva, fiind apoi trimis la liceul din Beiuș, absolvind în cele din urmă studiile gimnaziale la Orăștie (Gimnaziul „Kun”). La vârsta de 10 ani rămâne orfan de tată, iar la 16 ani și de mamă. Se înscrie la Facultatea de Drept a Universității din Pesta (1868-1872); anii de studii de aici au fost deosebit de grei; orfan fiind, trebuia să și muncească. A activat și ca membru al Societății de lectură a studenților „Petru Maior”.

După absolvire intră practicant la Tribunalul din Deva, apoi se înscrie în Baroul Arad (19 octombrie 1875-8 iulie 1876) ca practicant făcându-și stagiatura în Deva și Arad.

Își deschide propriul birou de avocat în Deva (1877) și se căsătorește cu Elena Pop (1882), fiica lui George Pop de Băsești.

De-a lungul anilor s-a impus în întreg comitatul Hunedoara ca un mare apărător al drepturilor românilor de aici. Pe lângă aceasta se implică în organizarea politică, economică, socială și culturală a românilor din comitat.

Prin poziția sa în comunitate este ales să reprezinte Clubul național comitatens la Conferința națională a Partidului Național Român din 1881. Este ales secretar al conferinței și membru în conducerea partidului. Va fi unul dintre cei mai importanți și activi lideri ai românilor din comitat, alături de dr. Ioan Mișu, dr. Aurel Vlad, I.I. Vulcu ș.a., manifestându-se atât la nivelul organizației politice cât și în congregația comitatensă.

Francisc Hossu-Longin este unul dintre apărătorii memorandiștilor în procesul de la Cluj din 1894.

A făcut parte din conducerea Despărțământului Deva al Astreii, în câteva rânduri fiind chiar președinte.

Pe tărâm economic, Fr. Hossu-Longin a susținut activitatea *Reuniunii economice* din Orăștie, a participat la fondarea unor institute de credit rural și a unor bănci (în comitetele de conducere a acestora fiind mereu prezent) nu doar din comitatul Hunedoara.

A colaborat la publicațiile românești din Transilvania, mai cu seamă la *Gazeta Transilvaniei*.

Un rol important a avut și în evenimentele din toamna anului 1918, fiind ales în structurilor nou înființate. Este ales să reprezinte cercul electoral Deva, alături de avocatul Petru Groza, finanțistul Valer Petco, Octavian Munteanu și Nicolae Bembea la Adunarea Națională de la Alba Iulia. Date fiind meritele sale recunoscute, este ales și în Marele Sfat Național.

Alegerile din noiembrie 1919 pentru primul Parlament al României Mari îi aduc lui Francisc Hossu-Longin mandatul de senator pentru circumscripția Deva.

Soția sa, Elena, a fost una dintre cele mai active promotoare a mișcării feministe din Transilvania și deopotrivă o luptătoare asiduă pentru drepturile românilor.

De asemenea, fratele său, Alexandru (1856-1922) a îmbrățișat cariera de avocat, activând la Deva, secondându-l adesea pe Francisc Hossu-Longin în acțiunile sale.

După moartea socrului său, George Pop de Băsești (1919) se mută din Deva la Băsești, la ferma familiei (1920). Se retrage din politică până la finalul vieții.

Și-a scris memoriile, din care o parte au fost editate sub titlul: *Amintiri din viața mea*. Text stabilit, introducere și glosar de Georgeta Antonescu, Cluj-Napoca, 1975.

A donat întreaga sa arhivă, precum și a socrului său, George Pop de Băsești, Bibliotecii Centrale Universitare din Cluj.